

ŠKOLENÍ O BEZBARIÉROVOSTI PRAHA 2024

TÉMA:
BEZBARIÉROVÁ ŘEŠENÍ A
ÚPRAVY VEŘEJNÉHO PROSTORU
Z POHLEDU OSOB SE ZRAKOVÝM
POSTIŽENÍM

PRRHA

2024

**PŘÍSTUPNOST VEŘEJNÉHO
PROSTRANSTVÍ Z HLEDISKA
NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH**

SJEDNOCENÁ ORGANIZACE NEVIDOMÝCH
A SLABOZRÁKÝCH ČR, z. s.
(SONS ČR, z. s.)

METODICKÉ CENTRUM ODSTRAŇOVÁNÍ BARIÉR

POŽADAVKY LEGISLATIVY A BEZBARIÉROVÉ PROSTŘEDÍ

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) v platném aktuálním znění ! (novela),

Vyhláška MMR č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb,

Související:

Zákon 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), v platném znění

Vyhláška MD 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích

ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, v aktuálním znění (včetně změn)

ČSN EN 81-70 Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů (včetně změn)

USTANOVENÍ VE VYHLÁŠCE: PŘÍSTUPNOST VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ Z HLEDISKA NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH OSOB - **LEGISLATIVNĚ**

POŽADAVKY NA STAVBY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ A
VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ:

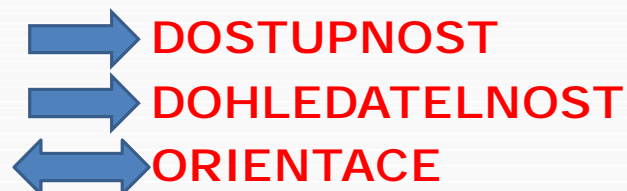
§4 - VÝČET POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ, NA KTERÉ SE
VYHLÁŠKA VZTAHUJE, PARKOVACÍ PLOCHY A
HROMADNÉ GARÁŽE, MĚSTSKÝ MOBILIÁŘ, REKLAMNÍ
ZAŘÍZENÍ, VÝKOPY...)

§5 - PŘÍSTUPY DO STAVEB

5

1. UŽIVATELSKÉ POTŘEBY

PRINCIPY

Zajištění prostorové orientace - vodící linie, hmatové prvky, orientační body a znaky, akustický orientační a informační systém

Samostatný a bezpečný pohyb bez vizuální kontroly s využitím pomůcek: bílá hůl, vysílačka, vodící pes

PODMÍNKY

Hmatové prvky jasné, srozumitelné, hmatově i podle potřeby barevně kontrastní, v dostatečném množství s doplněním o pravdivé akustické informace...

Bezpečný pohyb - šířka volných průchoďů podél vodících linií - průchozí profil, dostatečná průchozí výška, požadovaná kvalita povrchu...

7

PŘÍSTUPNOST VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ Z HLEDISKA NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH OSOB - **UŽIVATELSKY**

TÉMATATA:

1. UŽIVATELSKÉ POTŘEBY OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM PŘI POHYBU VE VEŘEJNÉM PROSTORU BEZ BARIÉR (BB)
2. VEŘEJNÝ PROSTOR - KOMENTÁŘ K AKTUÁLNÍM PŘEKÁŽKÁM
3. STAV VEŘEJNÉHO PROSTORU A ČASTÉ CHYBY

6

PRINCIPY A PODMÍNKY CHŮZE S BÍLOU HOLÍ

VYUŽITÍ HMATOVÝCH PRVKŮ:

VODICÍ LINIE

- PŘIROZENÉ
- UMĚLÉ : SIGNÁLNÍ PÁSY (SP), VAROVNÉ PÁSY (VP)
UMĚLÉ VODICÍ LINIE (UVL), HMATNÉ PÁSY

MATERIÁLY S RELIÉFNÍ HMATOVOU ÚPRAVOU MUSÍ BÝT CERTIFIKOVANÉ

DŮRAZ NA ZAJIŠTĚNÍ HMATOVÉHO KONTRASTU -
LEMOVÁNÍ PRVKŮ (VČETNĚ UVL) .

PRO SLABOZRÁKÉ - DOSTATEČNÝ VIZUÁLNÍ KONTRAST

3

ORIENTACE POMOCÍ VYSÍLAČKY PRO NEVIDOMÉ – AKTIVACE AKUSTICKÉHO MAJÁČKU (KOMPENZAČNÍ POMŮCKA)

VPN 01 a VPN 02 (tzv. „krabička“) /funkce stejná/

Návod a použití:

9

CHŮZE S POMŮCKOU: POVELOVÝ VYSÍLAČ V HOLI, V KRABIČCE – VPN 6 POVELŮ, DOSAH 40 M (VIZ VYHL.)

Kde, kdy a jak se využívá:

1. Informace u vstupu o názvu a adrese stavby
2. Informace o popisu interiéru nebo trasy, v dopravních stavbách informace o režimu pohyblivých schodů (eskalátorů), elevátorů, výtahů
3. Informace o čísle a směru jízdy vozidla hromadné dopravy
4. Aktivace otevírání dveří nebo informace pro řidiče o nástupu/výstupu nevidomého do/z vozidla
5. Aktivace akustické signalizace na přechodech a na železničních přejezdech
6. Aktivace hlasového výstupu informačních zařízení (např. inteligentní označnický, odjezdové a příjezdové panely autobusových a železničních terminálů)

www.1url.cz/@VPNanavod

Technický popis povelové soupravy viz **TN TZUS 12.03.07** včetně použití a druhé sekundární frekvence.

11

CHŮZE S POMŮCKOU - VYSÍLAČKA

Vysílačka pro nevidomé v holi VPN 03 aktivuje akustický majáček.

10

MAJÁČKY – OSAZENÍ S OHLEDEM NA PROSTOROVOU ORIENTACI

METODICKÁ POMŮCKA MMR:

www.1url.cz/@MMRamajacky

www.1url.cz/@SONSaosazenimajacku

12

PŘÍSTUPNOST OBJEKTŮ OBČANSKÉ VYBAVENOSTI OPATŘENÝCH AKUSTICKÝM ORIENTAČNÍM MAJÁČKEM (AOM)

Jak vypadají **FRÁZE** do majáčku?
www.1url.cz/@majackyafraze :

Jsou-li navrženy majáčky, tak dle vyhl. 405 musí být již v DSP i **FRÁZE**

13

KOMUNIKACE PRO CHODCE ŘEŠENÍ ÚPRAV – VODICÍ LINIE

Vodicí linii tvoří např. obrubník trávníku, fasáda domu, podezdívka.

PVL - celoročně funkční vystupují prvky.

15

INFORMACE K MAJÁČKŮM, VODICÍM LINIÍM A PRVKŮM PRO **BEZPEČNÝ** A SAMOSTATNÝ POHYB NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH:

MOŽNÍ **VÝROBCI A DODAVATELÉ:**

<https://1url.cz/@dodavateleapristup>

14

PŘECHODY A UMĚLÉ VOD. PRVKY

POZNÁMKA: ČERNÁ BARVA ZÁBRADLÍ V DOPRAVNÍ STAVBĚ UŽIVATELSKY VELMI NEVHODNÁ, NEVYHOVUJÍCÍ

16

UKÁZKA POHYBU K PŘECHODU CHŮZE - PODÉL SIGNÁLNÍHO PÁSU

VŽDY NA HRANĚ
SIGNÁLNÍHO PÁSU
NEBO UMĚLÉ VODICÍ
LINIE, TZN. NA HRANĚ)
CERTIFIKOVANÝCH
PRVKŮ URČENÝCH
PRO BEZPEČNÝ
POHYB OSOB SE
ZRAKOVÝM
POSTIŽENÍM

17

DLAŽBA Z PŘÍRODNÍCH MATERIÁLŮ např.: žulová

Hmatové prvky pro
varovné a signální pásy

Hmatové prvky - drážkovaná
dlažba pro umělé vodící linie

19

Certifikované materiály

DLAŽBA BETONOVÁ

Hmatové prvky pro varovné a
signální pásy

18

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

**MMR - HMATOVÉ PRVKY NA POCHOZÍCH
PLOCHÁCH (SIGNÁLNÍ, VAROVNÉ PÁSY
A UVL) A ZÁJMY PAMÁTKOVÉ PÉČE**

- OSAZOVÁNÍ PRVKŮ PRO
BEZPEČNÝ A SAMOSTATNÝ POHYB
OSOB NEVIDOMÝCH
A SLABOZRKÝCH:

JAK A KDY ŘEŠIT A OSAZOVAT

www.1url.cz/@mmrapamatkari

20

VEŘEJNÝ PROSTOR – KOMENTÁŘ K AKTUÁLNÍM PŘEKÁŽKÁM

BARIÉRY VE VODICÍ LINII

v průchodu podél linií – mobiliář, reklamní stojany, předzahrádky...

PRVKY STAVEB

překážky v řešení úprav na komunikacích, na nástupištích, na prvcích staveb (vstupy, schodiště, výtahy a eskalátory, informační systémy...),

(speciální „kapitola“ kola a koloběžky, mikromobilita obecně)

21

KOMUNIKACE PRO CHODCE – VODICÍ LINIE – CHYBY

Zábradlí bez zarážky pro bílou hůl nemůže plnit funkci vodící linie.

Uživatelsky: podél trávy se **bezpečně** chodit nedá (ztráta orientace, zničení hole...).

23

KOMUNIKACE PRO CHODCE – VODICÍ LINIE – CHYBY

Podél vodící linie bariéry – vzrostlá zeleň.

Musí být zajištěn bezpečný průchozí koridor v exteriéru min. do výše 2200 mm!
/viz vyhl. 398/2009 Sb./
a min. 1500 mm v šířce od přirozené vodící linie.

22

KOMUNIKACE PRO CHODCE – CHYBY

SP nekončí u vodící linie, bariéra vytvořená prodejcem.

Uživatelsky: nebezpečí zranění, ztráta orientace, poškození mobiliáře ...

Nedostatečné organizační opatření, selhává i kontrola...

24

PŘECHODY

SP a VP v hrubší dlažbě, správně olemovány rovinnými deskami. VP musí odpovídat zkrácení nebo prodloužení vodorovného dopravního značení V7 (tj. v ose tzv. "zebry").

Uživatelsky: bez podélného lemování se správná reliéfní dlažba v podstatě nedá bezpečně najít a použít.

25

PŘECHODY - CHYBY

Vlevo chybí lemování SP v mozaice chodníku, vpravo nebezpečné směrové vedení SP směrem do vozovky! mimo osu přechodu.

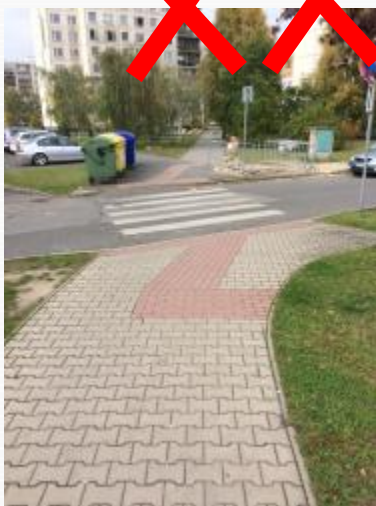
27

PŘECHODY - CHYBY

SP chybně - zásadní - směrově navádí do vozovky, mimo vodorovně vyznačený přechod, více chyb. Osa přechodu není rovnoběžná s osou SP, SP na sebe nenavazují.

Uživatelsky: SP navádí přímo pod dopravní prostředky ... !

Extrémní bezpečnostní riziko

26

PŘECHOD - NEPŘÍSTUPNÝ

V praxi bezpečný a správně upravený a provedený prostor navazujícího chodníku, **ale** přechod využit jako nezákonné parkoviště. Pro chodce velmi nebezpečné.

Zásadní pochybení - organizační opatření, kontrola, nevstřícnost ....?

28

PŘECHODY A VAROVNÉ PÁSY

V případě, že se posune hranice vozovky (pojízdné komunikace), změní se i hranice bezpečného prostoru pro chodce!

Je nutné změnit i **polohu varovného pásu!** do správné, funkční pozice!

Foto: Varovný pás značí hranici bezpečného prostoru – zde 6 varovných pásů – **Zde nepravdivé, nepochopitelné, velmi nebezpečné informace!!!**

29

NÁSTUPIŠTĚ – zastávky s označníky

– signální pás k označníku musí začínat u přirozené vodící linie (fasáda, parkový obrubník, podezdívka, zábradlí s vod.funkcí...), obrubník směrem do vozovky **NENÍ** vodící linií! velmi nebezpečné! tzn. označník v dosahu bílé hole 800 mm

31

PŘECHODY SE SSZ – AKUSTICKÁ SIGNALIZACE

Dělený přechod světelná akustická signalizace (SSZ)

30

NÁSTUPIŠTĚ

Označník s haptickým štítkem na opačné straně, než je obrubník vozovky! rovnoběžně s ním

32

NÁSTUPIŠTĚ - PŘÍSTŘEŠKY

Chybí kontrast prosklených stěn!
dáno vyhl. MMR č. 398/2009Sb.

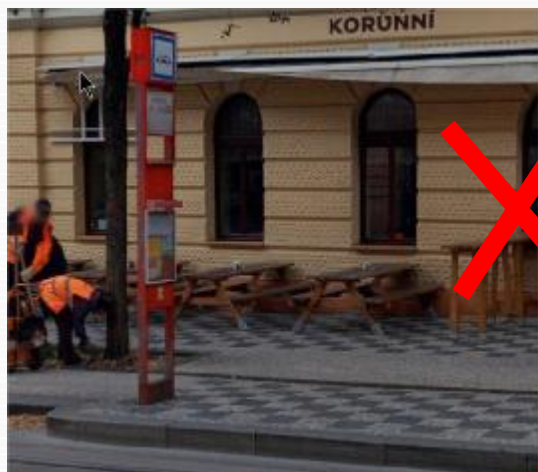

NÁSTUPIŠTĚ S POJÍŽDĚNÝM MYSEM - BARIÉRY V CHODNÍKU

NUTNO
BEZPEČNĚ
ROZLIŠIT
HRANIČI
BEZPEČNÉHO A
NEBEZPEČNÉHO
PROSTORU !

NÁSTUPIŠTĚ S VYSAZENÝM MYSEM - SIGNÁLNÍ PÁS MUSÍ KONČIT U PVL

AUTOBUSOVÉ TERMINÁLY - STÁLE VELKÁ CHYBOVOST

NENÍ ZAJIŠTĚNA:

- BEZPEČNOST
- PROVÁZANOST
- INFORMACE
- ORIENTACE
- FUNKČNOST PRVKŮ

PŘÍKLADY

ČESKÝ KRUMLOV AN:
JAK NAJDE NEVIDOMÝ ČLOVĚK
BEZPEČNĚ OZNAČNÍK?
KONKRÉTNÍ STANOVIŠTĚ?
VODICÍ LINII?

AUTOBUSOVÉ TERMINÁLY- (BENEŠOV AT...) VELKÁ CHYBOVOST! NEFUNKČNÍ, NEPOUŽITELNÉ, NEBEZPEČNÉ!

37

TRAMVAJOVÁ ZASTÁVKA S POJÍŽDĚNÝM MYSEM A S PŘÍSTUPY 2023

39

AUTOBUSOVÉ TERMINÁLY

VYJÁDRĚNÍ KOMORY ČKAIT
www.1url.cz/@ckaitbusterm

ČASTÉ CHYBY
www.1url.cz/@bustermchyby

38

TRAMVAJOVÁ ZASTÁVKA S POJÍŽDĚNÝM MYSEM A S PŘÍSTUPY 2023

40

MNICHOVO HRADIŠTĚ NÁMĚSTÍ - PROBLÉMY S PARKOVÁNÍM, ZÓNY, ZASTÁVKY, PŘECHODY, UVL ... MNOHO CHYB... NEBEZPEČNÉ!

DOČASNÉ STAVBY

Dočasný přechod tohoto typu se nedá nikdy najít, natož bezpečně použít. Chybí signální pás, varovný pás ....

Polovičaté úpravy. Nejsou zde stejné informace jako pro ostatní chodce!

Nevyřešená obchozí trasa! pro uzavřený předchozí přechod...

DOČASNÉ STAVBY

Stejná pravidla jako u novostaveb - nejsou zde výjimky!

Polovičaté úpravy zásadně snižují bezpečnost chodců

Nejsou zde stejné informace jako pro ostatní chodce!

(„dočasnost“ je většinou na několik let..)

DOČASNÉ STAVBY A ZAJIŠTĚNÍ STAVBY

Dočasné stavby, výkopy, MUSÍ být zajištěny s ohledem na BEZPEČNOST tuhými, nepřevratnými zábranami - prvek (zábrana) se následně stane náhradní přirozenu vodicí linií.

Foto - nejnebezpečnější místo, hrozí pád do hloubky více než jednoho metru!

-navíc ... každý den jinak

UMĚLÁ VODÍCÍ LINIE A PŘEKÁŽKY

CO JE ZDE
V POŘÁDKU ?

45

PĚŠÍ, OBYTNÁ ZÓNA-ROZLIŠENÍ VP, SP - staveb. úpravy (hmatové) v souladu s dopravním

47

UMĚLÁ VODÍCÍ LINIE A PŘEKÁŽKY

UMĚLÁ VODÍCÍ
LINIE NESLOUŽÍ
JAKO ZÁBRANA

VSTUPU DO
NEBEZPEČNÉHO
PROSTORU !!!

CHODEC TOTO
NEZNÁ ANI
NEOČEKÁVÁ !

www.1url.cz/@uvlchyb

46

SDÍLENÁ ZÓNA - po 1.1.2024 stále právně a bezpečnostně nedořešeno !!!

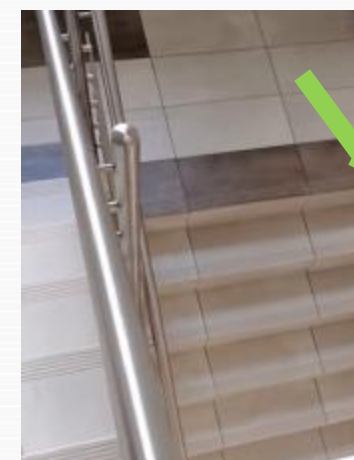
48

PŘEDZAHŘÁDKY - CHYBNĚ

SCHODIŠTĚ - KONTRAST

Foto vlevo: Kontrast **chybně** zasahuje do stupnice i **podstupnice** !

SCHODIŠTĚ - PROMĚNLIVÁ VÝŠKA STUPNĚ - CHYBNÉ A NEBEZPEČNÉ ŘEŠENÍ

VÍCE CHYB:
NEVYUŽITELNÁ
UVL BEZ
PRŮCHOZÍHO
PROSTORU,
BEZ HMATOVÉHO
KONTRASTU,
CHYBÍ LEMOVÁNÍ
HLADKOU
DLAŽBOU...

SCHODIŠTĚ V PROSTORU

- BEZ ZABEZPEČENÍ PODCHOZÍ VÝŠKY -
CHYBNĚ, NEBEZPEČNÉ

MAJÁČKY - VÝTAHY A ESKALÁTORY OSAZENÍ S OHLEDEM NA PROSTOROVOU ORIENTACI

53

INFORMAČNÍ CEDULE - POŽADAVKY ČITELNÉ I PRO SLABOZRAKÉ, INFORMACE MUSÍ MÍT I NEVIDOMÍ, UMÍSTĚNÍ PANELŮ NESMÍ OMEZOVAT JEJICH POHYB

FOTO VLEVO: JIS PRAHA FOTO VPRAVO: PARDUBICE

PŘIPOMÍNKY KLIENTŮ!

55

DETAILY STAVEB - ŠTÍTKY NA DVEŘÍCH, TLAČÍTKA VÝTAHŮ OZNAČNÍKY ŽELEZNICE

www.1url.cz/@stitkyhmat

54

TVRDÁ REALITA O ŘEŠENÍ BB ÚPRAV
NEDODRŽOVÁNÍ LEGISLATIVY, DODATEČNÉ ÚPRAVY
JSOU MOŽNÉ POUZE PŘI ZMĚNĚ STAVBY, ZÁSADNÍ A
BEZPEČNOSTNÍ CHYBY U VELKÝCH DOPRAVNÍCH
STAVEB - TERMINÁLY (JAROMĚŘ, BENEŠOV, MNICHOVO
HRADIŠTĚ, PLZEŇ, PARDUBICE ATD.)
MIKROMOBILITA - PRINCIP MUSÍ BÝT BEZ BARIÉR PRO
CYKLISTY I PRO PĚŠÍ.
NESMÍ DOJÍT K OMEZOVÁNÍ BEZPEČNÉHO A
SAMOSTATNÉHO POHYBU OSOB S OMEZENOU MOŽNOSTÍ
ORIENTACE... NEVIDOMÍ: "A TAKÉ SE CHCEME BEZPEČNĚ
VRÁTIT DOMŮ."
**PŘEDPOKLAD JE SPRÁVNÝ ZAČÁTEK - LEGISLATIVA
NOVÉHO SZ?**
PROJEKT BEZ NEDOSTATKŮ J
ŘEŠIT S ČKAIT, NIPI, DOPRAVNÍ POLICÍ

56

PORADENSTVÍ PRO ŘEŠENÍ BEZBARIÉROVÝCH ÚPRAV DOPRAVNÍCH STAVEB PRO ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ - ZÁSADNÍ VÝZNAM

ČKAIT - Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků

Praha 2, Sokolská 15 (poblíž metra I.P. Pavlova)
tel.: 227 090 211 (objednání konzultací)

viz: www.1url.cz/@ckaitporad

57

ČASTÉ CHYBY NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

www.1url.cz/@chyby-na-komunikaci

59

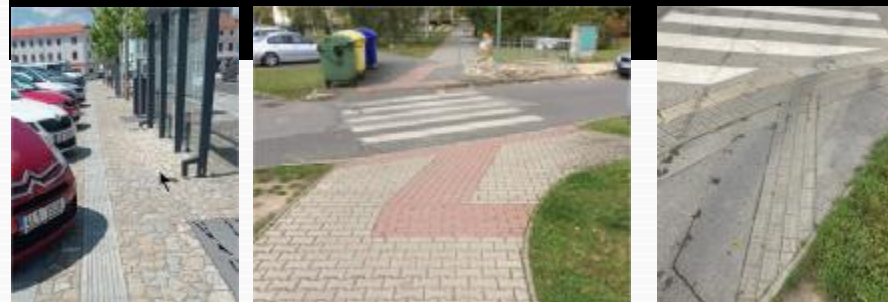
ČASTÉ CHYBY NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Která varianta je správná?

58

„ ... A TAKÉ SE CHCEME BEZPEČNĚ VRÁTIT DOMŮ...-“

ale?

59

ZÁVĚR

MÁME VE SVĚTĚ DOSUD
NEJPROPRACOVANĚJŠÍ CELOSTÁTNÍ SYSTÉM.

SLABOZRACÍ A NEVIDOMÍ V SOUČASNÉ DOBĚ
NEPOTŘEBUJÍ VYSOKÝ NADSTANDARD, JIŽ
NYNÍ BY STAČILO JAKO MINIMUM DODRŽENÍ
ALESPOŇ STÁVAJÍCÍ PLATNÉ LEGISLATIVY A
PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, OHLEDUPLNOST.

SPOLEČNÁ PROSTRANSTVÍ MUSÍ OPRAVDU
SLOUŽIT VŠEM.

61

ŠKOLENÍ O BEZBARIÉROVOSTI PRAHA 2024

TÉMA:
BEZBARIÉROVÁ ŘEŠENÍ A
ÚPRAVY VEŘEJNÉHO PROSTORU
Z POHLEDU OSOB SE ZRAKOVÝM
POSTIŽENÍM

P R R H A

2 0 2 4

Děkuji za pozornost.

SONS ČR, z. s., Praha 1, Krakovská 21
Metodické centrum odstraňování bariér

bariery@sons.cz,
www.sons.cz/bariery

Ing. František Brašna
tel.: 221 462 443

SJEDNOCENÁ ORGANIZACE NEVIDOMÝCH
A SLABOZRÁKÝCH ČR, z. s.
(SONS ČR, z. s.)

METODICKÉ CENTRUM ODSTRAŇOVÁNÍ BARIÉR

62

PŘÍSTUPNOST VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ Z HLEDISKA NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH

POŽADAVKY LEGISLATIVY A BEZBARIÉROVÉ PROSTŘEDÍ

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) v platném aktuálním znění ! (novela),

Vyhláška MMR č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb,

Související:

Zákon 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), v platném znění

Vyhláška MD 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích

ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, v aktuálním znění (včetně změn)

ČSN EN 81-70 Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů (včetně změn)

USTANOVENÍ VE VYHLÁŠCE: PŘÍSTUPNOST VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ Z HLEDISKA NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH OSOB - **LEGISLATIVNĚ**

POŽADAVKY NA STAVBY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ A VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ:

§4 - VÝČET POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ, NA KTERÉ SE VYHLÁŠKA VZTAHUJE, PARKOVACÍ PLOCHY A HROMADNÉ GARÁŽE, MĚSTSKÝ MOBILIÁŘ, REKLAMNÍ ZAŘÍZENÍ, VÝKOPY...)

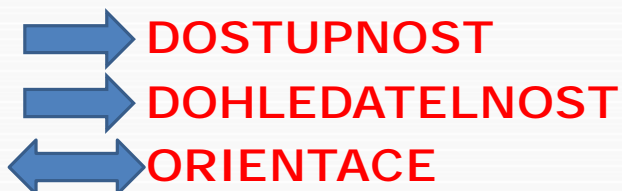
§5 - PŘÍSTUPY DO STAVEB

PŘÍSTUPNOST VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ Z HLEDISKA NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH OSOB - **UŽIVATELSKY**

TÉMATY:

1. UŽIVATELSKÉ POTŘEBY OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM PŘI POHYBU VE VEŘEJNÉM PROSTORU BEZ BARIÉR (BB)
2. VEŘEJNÝ PROSTOR - KOMENTÁŘ K AKTUÁLNÍM PŘEKÁŽKÁM
3. STAV VEŘEJNÉHO PROSTORU A ČASTÉ CHYBY

1. UŽIVATELSKÉ POTŘEBY

PRINCIPY

Zajištění prostorové orientace – vodící linie, hmatové prvky, orientační body a znaky, akustický orientační a informační systém

Samostatný a bezpečný pohyb bez vizuální kontroly s využitím pomůcek: bílá hůl, vysílačka, vodící pes

PODMÍNKY

Hmatové prvky jasné, srozumitelné, hmatově i podle potřeby barevně kontrastní, v dostatečném množství s doplněním o pravdivé akustické informace...

Bezpečný pohyb – šířka volných průchodů podél vodících linií – průchozí profil, dostatečná průchozí výška, požadovaná kvalita povrchu...

7

ORIENTACE POMOCÍ VYSÍLAČKY PRO NEVIDOMÉ – AKTIVACE AKUSTICKÉHO MAJÁČKU (KOMPENZAČNÍ POMŮCKA)

VPN 01 a VPN 02 (tzv. „krabička“) /funkce stejná/

Návod a použití:

9

PRINCIPY A PODMÍNKY CHŮZE S BÍLOU HOLÍ

VYUŽITÍ HMATOVÝCH PRVKŮ:

VODICÍ LINIE

- PŘIROZENÉ
- UMĚLÉ : SIGNÁLNÍ PÁSY (SP), VAROVNÉ PÁSY (VP)
UMĚLÉ VODICÍ LINIE (UVL), HMATNÉ PÁSY

MATERIÁLY S RELIÉFNÍ HMATOVOU ÚPRAVOU MUSÍ BÝT CERTIFIKOVANÉ

DŮRAZ NA ZAJIŠTĚNÍ HMATOVÉHO KONTRASTU – LEMOVÁNÍ PRVKŮ (VČETNĚ UVL) .

PRO SLABOZRAKÉ – DOSTATEČNÝ VIZUÁLNÍ KONTRAST

3

CHŮZE S POMŮCKOU - VYSÍLAČKA

Vysílačka pro nevidomé v holi
VPN 03 aktivuje akustický majáček.

10

CHŮZE S POMŮCKOU: POVELOVÝ VYSÍLAČ V HOLI, V KRABIČCE – VPN 6 POVELŮ, DOSAH 40 M (VIZ VYHL.)

Kde, kdy a jak se využívá:

1. Informace u vstupu o názvu a adrese stavby
2. Informace o popisu interiéru nebo trasy, v dopravních stavbách informace o režimu pohyblivých schodů (eskalátorů), elevátorů, výtahů
3. Informace o čísle a směru jízdy vozidla hromadné dopravy
4. Aktivace otevírání dveří nebo informace pro řidiče o nástupu/výstupu nevidomého do/z vozidla
5. Aktivace akustické signalizace na přechodech a na železničních přejezdech
6. Aktivace hlasového výstupu informačních zařízení (např. inteligentní označníky, odjezdové a příjezdové panely autobusových a železničních terminálů)

www.1url.cz/@VPNanavod

Technický popis povelové soupravy viz **TN TZUS 12.03.07** včetně použití a druhé sekundární frekvence.

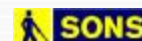
11

PŘÍSTUPNOST OBJEKTŮ OBČANSKÉ VYBAVENOSTI OPATŘENÝCH AKUSTICKÝM ORIENTAČNÍM MAJÁČKEM (AOM)

Jak vypadají **FRÁZE** do majáčku?
www.1url.cz/@majackyafraze :

Jsou-li navrženy majáčky, tak dle vyhl. 405 musí být již v DSP i **FRÁZE**

13

MAJÁČKY – **OSAZENÍ** S OHLEDEM NA PROSTOROVOU ORIENTACI

METODICKÁ POMŮCKA MMR:

www.1url.cz/@MMRamajacky

www.1url.cz/@SONSaosazenimajacku

12

INFORMACE K MAJÁČKŮM, VODICÍM LINIÍM A PRVKŮM PRO **BEZPEČNÝ** A SAMOSTATNÝ POHYB NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH:

MOŽNÍ **VÝROBCI A DODAVATELÉ:**

<https://1url.cz/@dodavateleapristup>

14

KOMUNIKACE PRO CHODCE ŘEŠENÍ ÚPRAV – VODICÍ LINIE

Vodicí linii tvoří např. obrubník trávníku, fasáda domu, podezdívka.

PVL - celoročně funkční vystupují prvky.

15

UKÁZKA POHYBU K PŘECHODU CHŮZE - PODÉL SIGNÁLNÍHO PÁSU

VŽDY NA HRANĚ SIGNÁLNÍHO PÁSU NEBO UMĚLÉ VODICÍ LINIE, TZN. NA HRANĚ) CERTIFIKOVANÝCH PRVKŮ URČENÝCH PRO BEZPEČNÝ POHYB OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM

17

PŘECHODY A UMĚLÉ VOD. PRVKY

POZNÁMKA: ČERNÁ BARVA ZÁBRADLÍ V DOPRAVNÍ STAVBĚ UŽIVATELSKY VELMI NEVHODNÁ, NEVYHOVUJÍCÍ

16

Certifikované materiály

DLAŽBA BETONOVÁ

Hmatové prvky pro varovné a signální pásy

18

DLAŽBA Z PŘÍRODNÍCH MATERIÁLŮ např.: žulová

Hmatové prvky pro varovné a signální pásy

Hmatové prvky – drážkovaná dlažba pro umělé vodící linie

19

VEŘEJNÝ PROSTOR – KOMENTÁŘ K AKTUÁLNÍM PŘEKÁŽKÁM

BARIÉRY VE VODICÍ LINII

v průchodu podél linií – mobiliář, reklamní stojany, předzahrádky...

PRVKY STAVEB

překážky v řešení úprav na komunikacích, na nástupištích, na prvcích staveb (vstupy, schodiště, výtahy a eskalátory, informační systémy...),

(speciální „kapitola“ kola a koloběžky, mikromobilita obecně)

21

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MMR - HMATOVÉ PRVKY NA POCHOZÍCH PLOCHÁCH (SIGNÁLNÍ, VAROVNÉ PÁSY A UVL) A ZÁJMY PAMÁTKOVÉ PÉČE

- OSAZOVÁNÍ PRVKŮ PRO **BEZPEČNÝ** A SAMOSTATNÝ POHYB OSOB NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH:

JAK A KDY ŘEŠIT A OSAZOVAT

www.1url.cz/@mmrapamatkari

20

KOMUNIKACE PRO CHODCE – VODICÍ LINIE – CHYBY

Podél vodící linie bariéry – vzrostlá zeleň.

Musí být zajištěn bezpečný průchozí koridor v exteriéru min. do výše 2200 mm!
/viz vyhl. 398/2009 Sb./
a min. 1500 mm v šířce od přirozené vodící linie.

22

KOMUNIKACE PRO CHODCE – VODICÍ LINIE – CHYBY

Zábradlí bez zarážky pro bílou hůl nemůže plnit funkci vodící linie.

Uživatelsky: podél trávy se **bezpečně** chodit nedá (ztráta orientace, zničení hole...).

PŘECHODY

SP a VP v hrubší dlažbě, správně olemovány rovinnými deskami. VP musí odpovídat zkrácení nebo prodloužení vodorovného dopravního značení V7 (tj. v ose tzv. "zebry").

Uživatelsky: bez podélného lemování se správná reliéfní dlažba v podstatě nedá bezpečně najít a použít.

KOMUNIKACE PRO CHODCE – CHYBY

SP nekončí u vodící linie, bariéra vytvořená prodejcem.

Uživatelsky: nebezpečí zranění, ztráta orientace, poškození mobiliáře ...

Nedostatečné organizační opatření, selhává i kontrola...

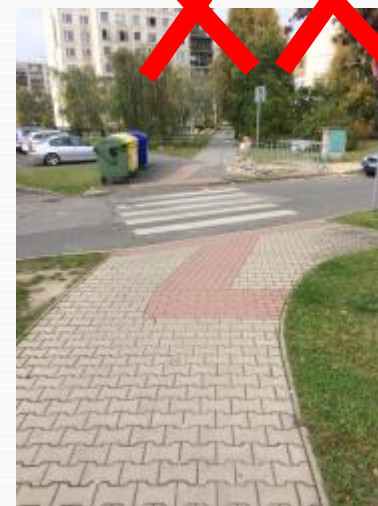

PŘECHODY – CHYBY

SP chybně – zásadní - směrově navádí do vozovky, mimo vodorovně vyznačený přechod, více chyb. Osa přechodu není rovnoběžná s osou SP, SP na sebe nenavazují.

Uživatelsky: SP navádí přímo pod dopravní prostředky ... !

**Extrémní
bezpečnostní
riziko**

PŘECHODY – CHYBY

Vlevo chybí lemování SP v mozaice chodníku, vpravo nebezpečné směrové vedení SP směrem do vozovky! mimo osu přechodu.

27

PŘECHODY A VAROVNÉ PÁSY

V případě, že se posune hranice vozovky (pojízdně komunikace), změní se i hranice bezpečného prostoru pro chodce!

Je nutné změnit i **polohu varovného pásu!** do správné, funkční pozice!

Foto: Varovný pás značí hranici bezpečného prostoru – zde 6 varovných pásů – **Zde nepravdivé, nepochopitelné, velmi nebezpečné informace!!!**

29

PŘECHOD – NEPŘÍSTUPNÝ

V praxi bezpečný a správně upravený a provedený prostor navazujícího chodníku, **ale** přechod využit jako nezákonné parkoviště. Pro chodce velmi nebezpečné.

Zásadní pochybení – organizační opatření, kontrola, nevstřícnost ....?

28

PŘECHODY SE SSZ – AKUSTICKÁ SIGNALIZACE

Dělený přechod světelná akustická signalizace (SSZ)

30

NÁSTUPIŠTĚ - zastávky s

označníky – signální pás k označníku musí začínat u přirozené vodivé linie (fasáda, parkový obrubník, podezdívka, zábradlí s vod.funkcí...), obrubník směrem do vozovky **NENÍ** vodicí linií! velmi nebezpečné! tzn. označník v dosahu bílé hole 800 mm

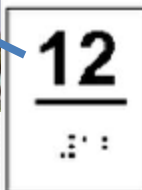

NÁSTUPIŠTĚ - PŘÍSTŘEŠKY

Chybí kontrast prosklených stěn!
dáno vyhl. MMR č. 398/2009Sb.

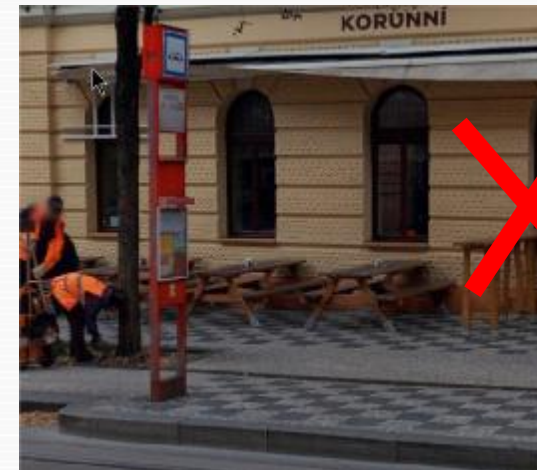

NÁSTUPIŠTĚ

Označník s haptickým štítkem na opačné straně, než je obrubník vozovky! rovnoběžně s ním

NÁSTUPIŠTĚ S VYSAZENÝM MYSEM –
SIGNÁLNÍ PÁS MUSÍ KONČIT U PVL

NÁSTUPIŠTĚ S POJÍŽDĚNÝM MYSEM – BARIÉRY V CHODNÍKU

NUTNO
BEZPEČNĚ
ROZLIŠIT
HRANIČI
BEZPEČNÉHO A
NEBEZPEČNÉHO
PROSTORU !

35

AUTOBUSOVÉ TERMINÁLY- (BENEŠOV AT...) VELKÁ CHYBOVOST! NEFUNKČNÍ, NEPOUŽITELNÉ, NEBEZPEČNÉ!

37

AUTOBUSOVÉ TERMINÁLY – STÁLE VELKÁ CHYBOVOST

NENÍ ZAJIŠTĚNA:

- BEZPEČNOST
- PROVÁZANOST
- INFORMACE
- ORIENTACE
- FUNKČNOST PRVKŮ

PŘÍKLADY

ČESKÝ KRUMLOV AN:
JAK NAJDE NEVIDOMÝ ČLOVĚK
BEZPEČNĚ OZNAČNÍK?
KONKRÉTNÍ STANOVIŠTĚ?
VODICÍ LINII?

36

AUTOBUSOVÉ TERMINÁLY

VYJÁDRĚNÍ KOMORY ČKAIT
www.1url.cz/@ckaitbusterm

ČASTÉ CHYBY
www.1url.cz/@bustermchyby

38

TRAMVAJOVÁ ZASTÁVKA S POJÍŽDĚNÝM MYSEM A S PŘÍSTUPY 2023

39

MNICHOVO HRADIŠTĚ NÁMĚSTÍ - PROBLÉMY S PARKOVÁNÍM, ZÓNY, ZASTÁVKY, PŘECHODY, UVL ... MNOHO CHYB... NEBEZPEČNÉ!

41

TRAMVAJOVÁ ZASTÁVKA S POJÍŽDĚNÝM MYSEM A S PŘÍSTUPY 2023

?

40

DOČASNÉ STAVBY

Stejná pravidla jako
u novostaveb
- nejsou zde výjimky!

Polovičaté úpravy
zásadně snižují
bezpečnost chodců

Nejsou zde stejné
informace jako pro
ostatní chodce!

(„dočasnost“
je většinou
na několik let..)

42

DOČASNÉ STAVBY

Dočasný přechod tohoto typu se nedá nikdy najít, natož bezpečně použít.

Chybí signální pás, varovný pás ....

Polovičaté úpravy. Nejsou zde stejné informace jako pro ostatní chodce!

Nevyřešená obchozí trasa! pro uzavřený předchozí přechod...

43

UMĚLÁ VODÍCÍ LINIE A PŘEKÁŽKY

CO JE ZDE V POŘÁDKU ?

45

DOČASNÉ STAVBY A ZAJIŠTĚNÍ STAVBY

Dočasné stavby, výkopy, MUSÍ být zajištěny s ohledem na BEZPEČNOST tuhými, nepřevratnými zábranami – prvek (zábrana) se následně stane náhradní přírozu vodící linií.

Foto – nejnebezpečnější místo, hrozí pád do hloubky více než jednoho metru!

-navíc ... každý den jinak

44

UMĚLÁ VODÍCÍ LINIE A PŘEKÁŽKY

UMĚLÁ VODÍCÍ LINIE NESLOUŽÍ JAKO ZÁBRANA

VSTUPU DO NEBEZPEČNÉHO PROSTORU !!!

CHODEC TOTO NEZNÁ ANI NEOČEKÁVÁ !

www.1url.cz/@uvlchyb

46

PĚŠÍ, OBYTNÁ ZÓNA-ROZLIŠENÍ

VP, SP - staveb. úpravy (hmatové)
v souladu s dopravním

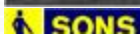
47

PŘEDZAHŘÁDKY - CHYBNĚ

49

SDÍLENÁ ZÓNA - po 1.1.2024
stále právně a bezpečnostně
nedořešeno !!!

48

**SCHODIŠTĚ - PROMĚNLIVÁ VÝŠKA
STUPNĚ - CHYBNĚ A NEBEZPEČNÉ
ŘEŠENÍ**

50

VÍCE CHYB:
NEVYUŽITELNÁ
UVL BEZ
PRŮCHOZÍHO
PROSTORU,
BEZ HMATOVÉHO
KONTRASTU,
CHYBÍ LEMOVÁNÍ
HLADKOU
DLAŽBOU...

SCHODIŠTĚ – KONTRAST

Foto vlevo: Kontrast **chybně** zasahuje do stupnice i **podstupnice** !

51

MAJÁČKY – VÝTAHY A ESKALÁTORY OSAZENÍ S OHLEDEM NA PROSTOROVOU ORIENTACI

53

SCHODIŠTĚ V PROSTORU

- BEZ ZABEZPEČENÍ PODCHOZÍ VÝŠKY -
CHYBNĚ, NEBEZPEČNÉ

52

DETAILY STAVEB – ŠTÍTKY NA DVEŘÍCH, TLAČÍTKA VÝTAHŮ OZNAČNÍKY ŽELEZNICE

www.1url.cz/@stitkyhmat

54

INFORMAČNÍ CEDULE – POŽADAVKY ČITELNÉ I PRO SLABOZRAKÉ, INFORMACE MUSÍ MÍT I NEVIDOMÍ, UMÍSTĚNÍ PANELŮ NESMÍ OMEZOVAT JEJICH POHYB

FOTO VLEVO: JIS PRAHA FOTO VPRAVO: PARDUBICE

PŘIPOMÍNKY KLIENTŮ!

55

PORADENSTVÍ PRO ŘEŠENÍ BEZBARIÉROVÝCH ÚPRAV DOPRAVNÍCH STAVEB PRO ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ – ZÁSADNÍ VÝZNAM

ČKAIT – Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků

Praha 2, Sokolská 15 (poblíž metra I.P. Pavlova)
tel.: 227 090 211 (objednání konzultací)

viz: www.1url.cz/@ckaitporad

57

TVRDÁ REALITA O ŘEŠENÍ BB ÚPRAV

NEDODRŽOVÁNÍ LEGISLATIVY, DODATEČNÉ ÚPRAVY JSOU MOŽNÉ POUZE PŘI ZMĚNĚ STAVBY, ZÁSADNÍ A BEZPEČNOSTNÍ CHYBY U VELKÝCH DOPRAVNÍCH STAVEB – TERMINÁLY (JAROMĚŘ, BENEŠOV, MNICHOVO HRADIŠTĚ, PLZEŇ, PARDUBICE ATD.) MIKROMOBILITA – PRINCIP MUSÍ BÝT BEZ BARIÉR PRO CYKLISTY I PRO PĚŠÍ.

NESMÍ DOJÍT K OMEZOVÁNÍ BEZPEČNÉHO A SAMOSTATNÉHO POHYBU OSOB S OMEZENOU MOŽNOSTÍ ORIENTACE... NEVIDOMÍ: "A TAKÉ SE CHCEME BEZPEČNĚ VRÁTIT DOMŮ."

PŘEDPOKLAD JE SPRÁVNÝ ZAČÁTEK – LEGISLATIVA NOVÉHO SZ?

PROJEKT BEZ NEDOSTATKŮ J

ŘEŠIT S ČKAIT, NIPI, DOPRAVNÍ POLICÍ

56

ČASTÉ CHYBY NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Která varianta je správná?

58

ČASTÉ CHYBY NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

www.1url.cz/@chyby-na-komunikaci

59

ZÁVĚR

MÁME VE SVĚTĚ DOSUD NEJPROPRACOVANĚJŠÍ CELOSTÁTNÍ SYSTÉM.

SLABOZRACÍ A NEVIDOMÍ V SOUČASNÉ DOBĚ NEPOTŘEBUJÍ VYSOKÝ NADSTANDARD, JIŽ NYNÍ BY STAČILO JAKO MINIMUM DODRŽENÍ ALESPŇ STÁVAJÍCÍ PLATNÉ LEGISLATIVY A PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, OHLEDUPLNOST.

SPOLEČNÁ PROSTRANSTVÍ MUSÍ OPRAVDU SLOUŽIT VŠEM.

61

„ ... A TAKÉ SE CHCEME BEZPEČNĚ VRÁTIT DOMŮ...-“

ale?

60

Děkuji za pozornost.

SONS ČR, z. s., Praha 1, Krakovská 21
Metodické centrum odstraňování bariér

bariery@sons.cz,
www.sons.cz/bariery

Ing. František Brašna
tel.: 221 462 443

